

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора Запорізького
національного університету
від 17 лютого 2021 року № 12 АГП

ІНСТРУКЦІЯ № 10
з пожежної безпеки
складу хімічних реактивів біологічного факультету

1. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Пожежна безпека об'єкту регламентується Кодексом цивільного захисту України, Правилами пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом МВС України від 30.12.2014 № 1417.

1.2. Ця інструкція поширюється на територію складу хімічних реактивів біологічного факультету університету. Інструкція встановлює права і обов'язки працівників, протипожежний режим, порядок утримання робочих місць, порядок дій при пожежі та застосування засобів пожежогасіння.

1.3. Вимоги цієї інструкції є обов'язковими для вивчення та виконання всіма працівниками, які знаходяться у цих приміщеннях.

2. ВИМОГИ ДО ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОТИПОЖЕЖНОГО РЕЖИМУ

2.1. Відповідно до «Інструкції з визначенням категорії і класифікації зон з вибухопожежної і пожежної небезпеки приміщень і будівель» приміщення матеріального складу належать за пожежною небезпекою до класу «В», та згідно ПУЕ - до пожежонебезпечної зони класу «П-II а».

2.2. Всі працівники під час прийняття на роботу повинні проходити вступний протипожежний інструктаж і перевірку знань з питань пожежної безпеки. Керівники структурних підрозділів зобов'язані щорічно проводити своїм підлеглим чергові інструктажі з пожежної безпеки з відміткою у спеціальному журналі.

2.3. Територію приміщення слід постійно утримувати у чистоті.

2.4. Доступи до пожежного інвентарю та обладнання мають бути завжди вільними.

2.5. Електромережі, електроприлади і апаратура повинні експлуатуватися тільки у справному стані, з урахуванням вказівок та рекомендацій підприємства-виробника.

Всі електроустановки та лабораторні електроприлади повинні бути приєднані до заземлюючого контуру та мати захист від струмів короткого заземлення.

У разі виявлення пошкоджень електромереж, вимикачів, розеток та інших електроприладів, їх слід негайно вимкнути та вжити необхідних заходів щодо приведення у пожеже небезпечний стан.

2.6. У приміщеннях на видному місці повинні бути вивішені:

- табличка з прізвищем відповідального за пожежну безпеку;
- план евакуації людей та матеріальних цінностей;
- інструкція з пожежної безпеки.

2.7. Працівники зобов'язані:

- постійно підтримувати у приміщенні чистоту та порядок;
- утримувати вільними евакуаційні шляхи і виходи та знати їх розташування;

- при виявленні недоліків в роботі інженерних мереж негайно повідомити керівника і діяти відповідно до вимог інструкцій;
- знати місця розташування оповіщувачів пожежної сигналізації (червоні кнопки в коридорах), первинних засобів пожежогасіння (вогнегасники, пожежні щити, ящики з піском тощо) та вміти їх застосовувати;
- по закінченні роботи прибрати робоче місце, зібрати та видалити горючі відходи, переконавшись у пожежобезпечному стані приміщення, закрити кватирки, вікна, відключити від мереж усе електрообладнання, вимкнути світло;
- замкнути приміщення на ключ.

2.8. Забороняється працівникам:

- паління на території складу хімічних реактивів біологічного факультету і університету;
- користування побутовими електроприладами (кип'ятильники, електронагрівачі, праски, вентилятори) крім спеціально відведених для цього місць;
- захащувати приміщення зайвим устаткуванням, обладнанням та предметами;
- користуватися несправними та саморобними електричними приладами і устаткуванням та використовувати їх у побутових цілях;
- користуватися джерелами відкритого вогню;
- зберігати в приміщеннях легкозаймисті та горючі речовини, а також тару з-під них;
- використовувати засоби пожежогасіння не за призначенням;
- проводити роботи не пов'язані із зберіганням хімічних речовин;
- застосовувати корки органічного походження для закривання посудин з кислотами;
- укладати тару з натрієм на стелажах на висоті нижче ніж 0,2 метра від рівня підлоги;
- входити у вологому одязі чи взутті до приміщення, де зберігаються лужні метали та інші речовини, які вступають у реакцію з водою.

3. СПЕЦІАЛЬНІ ВИМОГИ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

3.1. На складі хімічних реактивів має бути розроблений план розміщення їх із зазначенням найбільш характерних властивостей («вогнебезпечні», «отруйні» «токсичні» тощо).

3.2. Зберігання хімічних речовин може здійснюватися в закритому сухому приміщенні. Усі хімічні речовини слід зберігати у відповідності з існуючими для них спеціальними правилами.

3.3. Будівлі складів хімічних реактивів мають бути не нижче II ступеня вогнестійкості.

3.4. Стелажі, на яких зберігаються хімічні речовини, повинні бути виготовлені з негорючих матеріалів і розміщатися на відстані не менше 1 метра від нагрівальних приладів.

3.5. Тара з хімічними речовинами не повинна мати пошкоджень герметичності. На кожній тарі (упаковці) з хімічною речовиною має бути напис або бирка з його назвою та зазначенням характерних властивостей (окислювач, пальне, отруйне тощо).

3.6. Посудини з рідкими речовинами дозволяється зберігати лише в плетених кошиках, дерев'яних ящиках тощо. Підлога в приміщеннях для зберігання рідких речовин повинна мати похил для стікання випадково розлитих рідин до спеціальних приймачів. У складах слід мати нейтралізуючі речовини (сода, крейда чи вапно).

3.7. Під час зберігання азотної та сіркової кислот треба вжити заходів до недопущення дотику їх до деревини, соломи та інших речовин органічного походження.

3.8. Металичні порошки, здатні самозайматися (цинковий, магнієвий, нікелевий тощо) повинні зберігатися в окремих відсіках у герметично закритій тарі. У цих відсіках зберігання інших речовин не дозволяється.

3.9. Лужні метали слід зберігати в ізольованих відсіках у торці будівлі в металевих банках або контейнерах під шаром захисного середовища (інертних газів, мінеральних масел, гасу, парафіну тощо). В разі зберігання в одному складі різних лужних металів кожен з них повинен розміщуватися на окремому стелажі.

3.10. Окислювальні хімікати (хромпик, хромовий ангідрид, хром, калію перманганат тощо) повинні зберігатися в окремих секціях віддалік від горючих речовин.

3.11. Сажу, графіти подрібнені та порошкові полімери слід зберігати в окремих секціях складу, захищених від потрапляння атмосферних опадів і ґрунтових вод.

3.12. Кальцію дикарбон (карбід калію) повинен зберігатися в сухих, добре провітрювальних приміщеннях, рівень підлоги повинен бути на 0,2 метри вище планової позначки прилеглої території. Не дозволяється розміщення його в приміщеннях, які можуть бути затоплені водою.

4. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ЗА ПОЖЕЖНУ БЕЗПЕКУ ПРИМІЩЕННЯ

Відповідальний за пожежну безпеку приміщення:

4.1. Зобов'язаний:

- здійснювати контроль за суворим дотриманням усіма працівниками і відвідувачами правил і норм пожежної безпеки;
- вимагати від співробітників безпосереднього виконання правил пожежної безпеки в підпорядкованому йому приміщенні.

4.2. Відповідає:

- за пожежний стан приміщення. У відповідності зі ступенем своєї провини і тяжкістю наслідків пожежі, підлягає адміністративній, дисциплінарній, матеріальній відповідальності, а у випадках, передбачених законом, і кримінальній відповідальності.

5. МОЖЛИВІ ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ПОЖЕЖИ

Пожежа може виникнути:

- 5.1. При необережному поводженні з відкритим вогнем.
- 5.2. При порушенні правил застосування та зберігання легкозаймистих матеріалів і речовин.
- 5.3. Від несправної електропроводки, короткого замикання, перевантаження електромережі, використання несправних електроприладів та електроустаткування кустарного виробництва.
- 5.4. Від куріння у невстановлених місцях.
- 5.5. При порушенні правил пожежної безпеки при виконанні вогневих, зварювальних та ремонтних робіт.

6. ОBOB'ЯЗКИ ТА ДІЇ ПРИ ВИНИКНЕННІ ПОЖЕЖИ

- 6.1. При виникненні пожежі в першу чергу дії повинні бути спрямовані на забезпечення безпеки і евакуації людей.
- 6.2. При виявленні пожежі необхідно:
 - негайно з'ясувати обставини і, якщо повідомлення чи сигнал про пожежу

підтверджується, а займання ліквідувати підручними засобами пожежогасіння неможливо, негайно викликати пожежну охорону за телефоном **101**, зазначити точну адресу і місце пожежі, що горить, наявність у будинку людей, своє прізвище та організувати зустріч пожежних машин;

- сповістити про пожежу ручним оповіщувачем (при наявності), повідомити штаб цивільної оборони (тел. № 228-75-29) та свого керівника. **Сигналом для евакуації з приміщень, який подають чергові вахтери, встановлена серія з трьох довгих дзвінків;**

- відключити від енергопостачання прилади та обладнання;

- вжити заходів щодо евакуації людей і матеріальних цінностей з дотриманням техніки безпеки;

- приступити до гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, а при неможливості здійснення даних дій, вийти з приміщення, щільно зачинити за собою двері і діяти відповідно до розпоряджень свого керівника або командира дружини пожежогасіння;

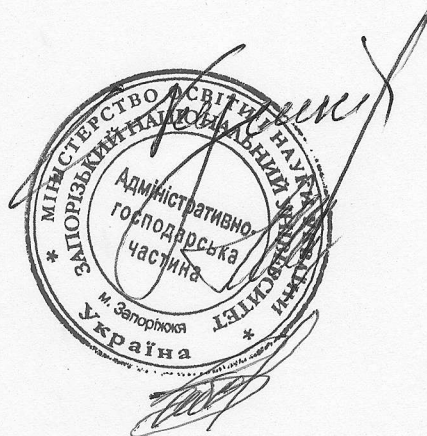
- під час пожежі необхідно утримуватися від відкриття вікон та дверей, щоб запобігти припливу свіжого повітря, що сприятиме швидкому поширенню вогню.

6.3. Після прибуття підрозділів пожежної охорони, особа з числа керівників гасіння пожежі зобов'язана надати старшому підрозділу пожежної охорони всі необхідні відомості про осередок пожежі та виконувати його вказівки і розпорядження.

Проректор з НВР та МТЗ

Головний інженер

Провідний фахівець
відділу охорони праці
та пожежної безпеки

С.М. Кушнір

В.І. Моцак

О.В. Бабанін